Pobrane z czasopisma Annales H - Oeconomia **http://oeconomia.annales.umcs.pl**
Data: 17/10/2026 04:54:13

DOI:10.17951/h.2017.51.4.303

A N N A L E S
UNIVERSITATIS MARIAE CURIE-SKŁODOWSKA
LUBLIN – POLONIA

VOL. LI, 4 SECTIO H 2017

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach. Wydział Finansów i Ubezpieczeń

EDYTA SYGUT

edyta.sygut@ue.katowice.pl

Instytucja zwrotu podatku akcyzowego a jego wydajność fiskalna

The Institution of Excise Tax Refund vs. Its Fiscal Efficiency

Słowa kluczowe: podatek akcyzowy; zwrot podatku; preferencje podatkowe; wydajność fiskalna

Keywords: excise duty; tax refund; tax expenditures; fiscal efficiency

Kod JEL: H20; H21; H30

Wstęp

Podstawową funkcją realizowaną przez podatki jest funkcja fiskalna, umożliwiająca gromadzenie dochodów niezbędnych do finansowania zadań publicznych. Wprowadzenie do systemu podatkowego preferencji podatkowych pozwala na spełnianie przez podatki również funkcji pozafiskalnych, mających wymiar społeczno-ekonomiczny i przynoszących korzyści finansowe tylko wybranym grupom podatników. Przykładem konstrukcji podatkowej, która uwzględniając specyfikę rolnictwa, stanowi wyjątek w rozwiązaniach obowiązujących wszystkich podatników, jest zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, o który ubiegać się mogą producenci rolni.

Celem artykułu jest prezentacja i analiza instytucji zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej w świetle rozwiązań krajowych i unijnych jako preferencji podatkowej oraz określenie oddziaływania instytucji zwrotu podatku akcyzowego na jego wydajność fiskalną. Cel ten zostanie zrealizowany zarówno w aspekcie teoretycznym przez

Pobrane z czasopisma Annales H - Oeconomia **http://oeconomia.annales.umcs.pl**
Data: 17/10/2026 04:54:13

analizę aktów prawnych i studia literaturowe, jak i w aspekcie praktycznym przez analizę danych empirycznych dotyczących wysokości zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej według rozliczeń przekazanych przez wojewodów w latach 2009–2014[1].

1. Instytucja zwrotu podatku

Zgodnie z art. 6 Ordynacji podatkowej podatek to bezzwrotne świadczenie, czyli definitywne przekazanie środków pieniężnych przez podmiot zobowiązany na rzecz budżetu państwa lub budżetu JST. Uwzględniając pozafiskalne funkcje podatków w szczególnych przypadkach, możliwe, a nawet konieczne jest wprowadzenie preferencji podatkowych. Są one odejściem od standardu podatkowego, czyli uregulowanymi przepisami prawa konstrukcjami, których zastosowanie w technice wymiaru i poboru podatków pozwala na zmniejszenie lub złagodzenie ciężaru opodatkowania ze społecznie lub gospodarczo uzasadnionych względów [Tegler, 1998, s. 153].

Szczególnym przejawem stosowania preferencji podatkowych jest instytucja zwrotu podatku. Nie należy traktować zwrotu podatku jako formy zwrotnej z powodu dokonania np. zwrotu niesłusznie wpłaconego podatku lub innych korekt i poprawek dotyczących poprawnego obliczenia samego wymiaru lub też jego umorzenia [Gajl, 1995, s. 13]. Tym samym zasadne jest dokonanie rozróżnienia zwrotu podatku od nadpłaty podatku. Nadpłata podatku powstaje, gdy podatek został zapłacony, ale wpłata ta jest w ogóle nienależna lub została zrealizowana w wysokości wyższej od należnej [Popławski, 2009, s. 7]. Bez znaczenia jest przyczyna błędnego określenia wysokości należnego podatku. Natomiast zwrot podatku to odrębna od nadpłaty podatku instytucja prawnopodatkowa.

Zwrot podatku może być elementem konstrukcji podatku lub mechanizmem prawa podatkowego [Popławski, 2014, s. 264]. Zwrot podatku będący elementem konstrukcji podatku to zwrot, który uzupełnia lub zastępuje mechanizm odliczeń podatku naliczonego od podatku należnego w celu zapewnienia neutralności podatku od towarów i usług [Popławski, 2009, s. 65]. Stanowi on przykład mechanizmu prawa podatkowego, jeśli instytucja ta jest wykorzystywana do wprowadzenia preferencji podatkowej lub eliminacji podwójnego opodatkowania w celu obciążenia określonych podmiotów niższym podatkiem lub całkowitego zaniechania poboru podatku. Konstrukcja zwrotów podatku, pełniących funkcję preferencji podatkowych, znacząco różni się od innych konstrukcji podatkowych, takich jak zwolnienia czy ulgi [Popławski, 2014, s. 368].

W polskim systemie podatkowym przykładem instytucji zwrotu podatku, wykorzystanej do wprowadzenia preferencji podatkowej, jest zwrot podatku akcyzowego

[1] Przyjęcie roku 2009 jako początku analizowanego okresu uzasadnione jest dostępnością danych empirycznych w tym zakresie.

Pobrane z czasopisma Annales H - Oeconomia **http://oeconomia.annales.umcs.pl**
Data: 17/10/2026 04:54:13

zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej. Zwrot podatku jako szczególna preferencja podatkowa umożliwia realizację celów społecznych i gospodarczych [Wilkinson, 1992, s. 95] również na gruncie podatku akcyzowego. Nie można jednak zapominać o tym, że rozwiązania te jednocześnie przyczyniają się do zmniejszenia dochodów budżetowych [Dziemianowicz, 2013, s. 57]. Sformułowanie jakichkolwiek wniosków jest możliwe wyłącznie, gdy kompozycja preferencji podatkowych nie zmieniała się znacząco w analizowanym czasie [Burman, 2003, s. 3].

2. Zwrot podatku akcyzowego producentom rolnym – regulacje unijne

Od 1 kwietnia 2006 r. obowiązuje ustawa z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, na podstawie której producenci rolni mają prawo ubiegać się o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego oznaczonego kodem CN 2710 19 41 do 2710 19 49 oraz 382 490 91, co należy uznać za preferencję podatkową dla producentów rolnych.

Zwrot podatku akcyzowego producentom rolnym dokonywany jest zgodnie z dyrektywą Rady 2003/96/WE. Art. 8 dyrektywy uprawnia państwa członkowskie do ustanowienia niższych stawek akcyzowych dla paliw silnikowych mających zastosowanie m.in. w pracach w rolnictwie. Ponadto prawodawca unijny wskazuje w tabeli B załącznika I minimalne stawki opodatkowania paliw silnikowych wykorzystywanych do produkcji rolnej na poziomie 21 euro/1000 l. Rozwiązania zawarte w art. 8 mają charakter fakultatywny, a państwa nie muszą wprowadzać różnicowania stawek na swoim terytorium [Lasiński-Sulecki (red.), 2014, s. 573]. Prawo wspólnotowe dopuszcza możliwość przyznawania przez poszczególne państwa zwolnień lub obniżek w poziomie opodatkowania produktów energetycznych i energii elektrycznej, dlatego w art. 6 dyrektywy 2003/96/WE wskazuje zasady (techniki) ich wprowadzania do prawa krajowego, pozostawiając wybór techniki realizacji danej preferencji podatkowej prawodawcy krajowemu [Lasiński-Sulecki (red.), 2014, s. 560]. Przyznanie zwolnienia lub obniżki w poziomie opodatkowania może zostać realizowane: bezpośrednio, przez zróżnicowaną stawkę albo przez refundowanie całości lub części kwoty opodatkowania. Ustawa wykorzystuje technikę refundowania części kwoty opodatkowania, czyli zwrotu części podatku akcyzowego.

3. Procedura zwrotu podatku akcyzowego producentom rolnym – regulacje krajowe

Zwrot podatku akcyzowego przysługuje producentom rolnym, czyli osobom fizycznym i osobom prawnym lub jednostkom niemającym osobowości prawnej będącym posiadaczami gospodarstwa rolnego w rozumieniu przepisów o podatku

Pobrane z czasopisma Annales H - Oeconomia **http://oeconomia.annales.umcs.pl**
Data: 17/10/2026 04:54:13

rolnym[2]. Zwrot może nastąpić jedynie na wniosek uprawnionego podmiotu. Warto zaznaczyć, że prawo do otrzymania zwrotu podatku jest uprawnieniem, a nie obowiązkiem producenta rolnego, z którego może, ale nie musi skorzystać. Wniosek ma charakter sformalizowany i został określony w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 czerwca 2013 r. w sprawie wzoru wniosku o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej. Wnioskodawca ma obowiązek dołączyć do wniosku jako załącznik faktury VAT, które potwierdzają nabycie oleju napędowego w okresie ostatnich 6 miesięcy poprzedzających miesiąc, w którym składany jest wniosek.

Organem właściwym w sprawie zwrotu podatku akcyzowego jest wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce położenia gruntów będących w posiadaniu przez producenta rolnego. Producenci rolni mogą składać wnioski o zwrot w terminach określonych w ustawie (tab. 1).

Tab. 1. Terminy składania wniosków i wypłaty zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej

Termin składania wniosku	Termin wypłaty zwrotu podatku
1 lutego – ostatni dzień lutego	1 kwietnia – 30 kwietnia
1 sierpnia – 31 sierpnia	1 października – 31 października

Źródło: opracowanie własne na podstawie: [Ustawa z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej].

Z punktu wiedzenia producenta rolnego najbardziej istotny jest jednak sposób ustalania kwoty zwrotu podatku. Obliczanie kwoty zwrotu podatku odbywa się według wzoru przedstawionego na rys. 1.

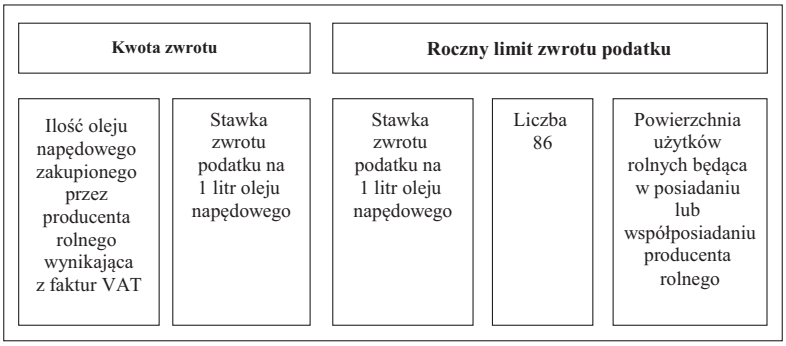

Rys. 1. Sposób ustalania kwoty zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej

Źródło: opracowanie własne na podstawie: [Ustawa z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej].

[2] Art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej.

Pobrane z czasopisma Annales H - Oeconomia **http://oeconomia.annales.umcs.pl**
Data: 17/10/2026 04:54:13

Przyjęta przez ustawodawcę zasada obliczania kwoty zwrotu zakłada zwrot tylko części zapłaconego podatku akcyzowego, zakładając jednocześnie, że kwota zwrotu nie może być wyższa niż roczny limit. Przy ustalaniu kwoty limitu zwrotu podatku na szczególną uwagę zasługują: stawka zwrotu podatku na 1 litr oleju napędowego i liczba 86. Stawka zwrotu podatku na 1 litr oleju napędowego jest corocznie określana w drodze rozporządzenia przez Radę Ministrów (tab. 2). Natomiast liczba 86 została oparta na wyliczeniach Instytutu Budownictwa, Mechanizacji i Elektryfikacji Rolnictwa i dotyczy przeciętnego zużycia oleju napędowego na 1 ha [Uzasadnienie rządowego projektu ustawy o zwrocie części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolniczej].

Tab. 2. Stawka zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej na 1 litr oleju w latach 2006–2017

Rok	Stawka (zł)	Rok	Stawka (zł)
2006	0,45	2012	0,95
2007	0,55	2013	0,95
2008	0,85	2014	0,95
2009	0,85	2015	0,95
2010	0,85	2016	1,00
2011	0,85	2017	1,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie rozporządzeń Rady Ministrów w sprawie stawki zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej na 1 litr oleju, wydanych w latach 2006–2016.

Limit określa maksymalną kwotę zwrotu podatku akcyzowego, która przysługuje wnioskodawcy w danym roku. Jeśli nie zostanie ona wykorzystana w całości w pierwszym terminie składania i wypłaty wniosków, wnioskodawca ma prawo ubiegania się o środki w drugim terminie zwrotu podatku. Niewykorzystane środki w danym roku przepadają, ponieważ nie przechodzą na kolejny rok oraz nie ma możliwości ich zbycia czy przekazania innym podmiotom.

4. Oddziaływanie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej na dochody z podatku akcyzowego

Wypłata zwrotu podatku jest zadaniem zleconym gminie z zakresu administracji rządowej. Zadanie to jest finansowane z dotacji celowej pochodzącej z budżetu państwa. Minister właściwy do spraw finansów publicznych przekazuje powyższą dotację gminom za pośrednictwem wojewodów zgodnie z wnioskami o przekazanie dotacji celowej złożonymi przez wójtów, burmistrzów i prezydentów miast. Tryb przekazywania gminom dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu producentom rolnym

Pobrane z czasopisma Annales H - Oeconomia **http://oeconomia.annales.umcs.pl**
Data: 17/10/2026 04:54:13

części podatku akcyzowego, jego wypłata, sposób rozliczania dotacji oraz zakres i tryb składania sprawozdań w tym zakresie zostały określone w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 sierpnia 2006 r. w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej i jego wypłatę.

Tab. 3 przedstawia wielkość i dynamikę środków wypłaconych producentom rolnym w formie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystanego do produkcji rolnej w latach 2009–2014.

Tab. 3. Wielkość i dynamika środków wypłaconych producentom rolnym w formie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystanego do produkcji rolnej w latach 2009–2014

Rok	Wielkość środków wypłaconych w formie zwrotu (w zł)	Dynamika (rok 2009=100)	Dynamika (rok poprzedni=100)
2009	608 013 064,32	100,0	–
2010	616 209 259,63	101,3	101,3
2011	635 199 278,11	104,5	103,1
2012	688 203 018,62	113,2	108,3
2013	756 813 015,04	124,5	110,0
2014	791 754 351,27	130,2	104,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zawartych w Rocznikach Statystycznych Rolnictwa GUS za lata 2009–2014.

Analiza dynamiki (rok 2009=100) pozwala stwierdzić tendencję wzrostową wielkości środków przeznaczonych na wypłatę zwrotu części podatku akcyzowego producentom rolnym. Wysokość środków wykorzystanych na wypłatę zwrotu części podatku akcyzowego w 2014 r. w relacji do 2009 r. jest o 30,2% wyższa. Systematyczny wzrost kwoty wypłaconych środków może być spowodowany wzrostem świadomości u producentów rolnych o możliwości ubiegania się o powyższą pomoc finansową. W analizowanym okresie nastąpiła zmiana wysokości stawki zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej na 1 litr oleju z 0,85 zł w 2011 r. do 0,95 zł w 2012 r. Zmiana ta nie wpłynęła znacząco na wzrost środków wypłaconych w związku z realizacją zadania. Potwierdza to analiza dynamiki (rok poprzedni=100), która w 2012 r. wyniosła 6,97% w stosunku do roku poprzedniego, przy średniorocznym wzroście wynoszącym 5,5%.

Postulat wydajności fiskalnej należy do podstawowych oczekiwań stawianych poszczególnym podatkom, a w rezultacie całemu systemowi podatkowemu. Niemalże wskutek każdej preferencji podatkowej obniżeniu ulegają dochody podatkowe z określonego tytułu podatkowego. Na podstawie danych zawartych w tab. 4 możliwe jest stwierdzenie, że kwota wypłaconych środków z tytułu zwrotu części podatku akcyzowego dla producentów rolnych w latach 2009–2014 stanowi uszczuplenie dochodów z podatku akcyzowego ogółem na średnim poziomie 1,17%. W analizowanym okresie zaobserwowano systematyczny wzrost udziału kwoty zwrotu podatku akcyzowego w dochodach z podatku akcyzowego ogółem z 1,13% w 2009 r.

Pobrane z czasopisma Annales H - Oeconomia **http://oeconomia.annales.umcs.pl**
Data: 17/10/2026 04:54:13

Tab. 4. Znaczenie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego w dochodach z podatku akcyzowego latach 2009–2014

Dane	Dochody z podatku akcyzowego ogółem (w mln zł)	Dochody z podatku akcyzowego na paliwa silnikowe (w mln zł)	Kwota zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego (w zł)	Udział kwoty zwrotu w dochodach z podatku akcyzowego ogółem (w %)	Udział kwoty zwrotu w dochodach z podatku akcyzowego na paliwa silnikowe (w %)
2009	53 926,9	22 529,9	608 013 064,32	1,13	2,70
2010	55 684,5	22 675,4	616 209 259,63	1,11	2,72
2011	57 963,7	24 156,6	635 199 278,11	1,10	2,63
2012	60 449,9	26 126,9	688 203 018,62	1,14	2,63
2013	60 653,1	26 021,9	756 813 015,04	1,25	2,91
2014	61 570,4	27 458,0	791 754 351,27	1,29	2,88

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zawartych w Rocznikach Statystycznych Rolnictwa GUS za lata 2009–2014 i danych Departamentu Podatku Akcyzowego Ministerstwa Finansów (materiały niepublikowane).

do 1,29% w 2014 r. Dla porównania, przykładowo, średni udział dochodów z opodatkowania wina, pozostałych napojów fermentowanych i wyrobów pośrednich w strukturze dochodów z podatku akcyzowego ogółem w latach 2009–2013 wynosił 0,73% [Sygut, 2015, s. 337]. Oznacza to, że dochody z opodatkowania wina, pozostałych napojów fermentowanych i wyrobów pośrednich nie pokrywały wydatków na realizację zadania związanego z wypłatą zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystanego do produkcji rolnej. Średni udział dochodów z opodatkowania gazu do napędu silników spalinowych w dochodach z podatku akcyzowego ogółem w latach 2009–2013 wynosił 1,83% i był niewiele wyższy niż średnia kwota zwrotu podatku akcyzowego w strukturze dochodów z podatku akcyzowego ogółem w latach 2009–2014 [Sygut, 2015, s. 337]. Analizując obniżenie dochodów budżetowych w latach 2009–2014 spowodowane wypłatą zwrotu podatku akcyzowego w relacji do dochodów z opodatkowania wyłącznie paliw silnikowych w latach 2009–2014, należy wskazać, że wynosi ono średnio 2,75% (tab. 4).

Podsumowanie

Bezzwrotność podatku nie wyklucza zwrotu nadpłaty podatku lub tzw. zwrotów wynikających z prawnej konstrukcji podatku. Wprowadzenie zwrotu części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego stanowi przykład szczególnej preferencji podatkowej w polskim prawie podatkowym. Zaznaczyć należy, że zwrot podatku akcyzowego ma charakter częściowy, wymaga spełnienia określonych warunków i jest realizowany przez gminy oraz finansowany z dotacji celowej pochodzącej z budżetu państwa. Należy zauważyć, że od momentu wprowadzenia omawianej preferencji podatkowej nie wystąpiły zmiany w sposób istotny wpływające na kształt procedury wypłaty zwrotu podatku akcyzowego. Wprowadzane zmiany dotyczyły

Pobrane z czasopisma Annales H - Oeconomia **http://oeconomia.annales.umcs.pl**
Data: 17/10/2026 04:54:13

głównie wzrostu stawki zwrotu podatku akcyzowego na 1 litr oleju (w latach: 2007, 2008, 2012, 2016), co skutkowało wzrostem rocznego limitu zwrotu podatku, o który ubiegać się mogą poszczególni producenci rolni. W latach 2009–2014 stwierdzono systematyczny wzrost wysokości wykorzystania środków przeznaczonych na wypłatę zwrotu podatku akcyzowego. W niewielkim stopniu wynika on ze wzrostu stawki zwrotu podatku akcyzowego na 1 litr oleju.

Przeprowadzone badania uprawniają do wniosku, że mimo systematycznego wzrostu kwoty środków przeznaczanych na wypłatę zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystanego do produkcji rolnej, zwrot podatku akcyzowego w relatywnie małym stopniu oddziałuje na wydajność fiskalną tego podatku. Jednocześnie obniżenie dochodów budżetowych w analizowanym okresie, wynikające z wypłaty zwrotu podatku akcyzowego, jest większe niż dochody z opodatkowania wina, pozostałych napojów fermentowanych i wyrobów pośrednich w latach 2009–2013 i niewiele niższe niż dochody z opodatkowania gazu do napędu silników spalinowych w latach 2009–2013.

Bibliografia

Burman L.E., *Is the Tax Expenditure Concept Still Relevant*?, "National Tax Journal" 2003, No. 2 (September), http://webarchive.urban.org/UploadedPDF/410813_NTA_Tax_Expenditure.pdf [dostęp: 23.02.2017].

Dyrektywa Rady 2003/96/WE z dnia 27 października 2003 r. w sprawie restrukturyzacji wspólnotowych przepisów ramowych dotyczących opodatkowania produktów energetycznych i energii elektrycznej (Dz.Urz. UE L 283).

Dziemanowicz R., *Raport tax expenditures jako narzędzie transparentnej polityki fiskalnej*, „Zarządzanie i Finanse" 2013, nr 2, cz. 3.

Gajl N., *Modele podatkowe. Podatki obrotowe i inne formy obciążeń pośrednich*, Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 1995.

Lasiński-Sulecki K. (red.), *Akcyza w prawie Unii Europejskiej. Komentarz*, Wolters Kluwer, Warszawa 2014.

Popławski M., *Instytucja zwrotu podatku. Charakter prawny i funkcjonowanie*, C.H. Beck, Warszawa 2009.

Popławski M., *Uprawnienia podatkowe. Procedura dochodzenia należności podatkowych od Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego*, LEX a Wolters Kluwer business, Warszawa 2014.

Roczniki Statystyczne Rolnictwa GUS za lata 2013–2015.

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 sierpnia 2006 r. w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej i jego wypłatę (t.j. Dz.U. 2013, poz. 1339).

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 czerwca 2013 r. w sprawie wzoru wniosku o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz.U. 2013, poz. 789).

Sygut E., *Wydajność fiskalna a przedmiot i podstawa opodatkowania podatku akcyzowego*, [w:] J. Sokołowski, M. Sosnowski (red.), *Finanse publiczne*, „Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu" 2015, nr 403.

Tegler E., *Preferencje podatkowe (wybrane aspekty teoretyczne i prawne)*, „Rocznik Nauk Prawnych" 1998, t. 8, http://czasopisma.tnkul.pl/index.php/rnp/article/download/1841/1956 [dostęp: 23.02.2017].

Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (t.j. Dz.U. 2015, poz. 613 z późn. zm.).

Pobrane z czasopisma Annales H - Oeconomia **http://oeconomia.annales.umcs.pl**
Data: 17/10/2026 04:54:13

Ustawa z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (t.j. Dz.U. 2015, poz. 1340 z późn. zm.).
Uzasadnienie rządowego projektu ustawy o zwrocie części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolniczej, druk nr 284, http://orka.sejm.gov.pl/Druki5ka.nsf/0/640E5C9FE3EB9F0DC125710D00387330/$file/284.pdf [dostęp: 23.01.2017].
Wilkinson M., *Taxation*, MacMillan, London 1992, **DOI: https://doi.org/10.1007/978-1-349-21989-6**.

The Institution of Excise Tax Refund vs. Its Fiscal Efficiency

Tax, as public and legal performance, is non-refundable in its nature. In tax law, the institution of tax refund is applied, among others, as an instrument for introducing a tax preference. The purpose of the article is to present and analyse the institution of excise tax refund for tax included in the price of diesel fuel used for agricultural production in the light of domestic and EU solutions as a tax preference, as well as to establish the influence of the institution of excise tax refund over its fiscal efficiency. The analysis included legal acts, literature and empirical data concerning the refunded amounts of excise tax included in the price of diesel oil used for agricultural production, according to the calculations submitted by province governors in the years 2009–2014.

Instytucja zwrotu podatku akcyzowego a jego wydajność fiskalna

Podatek jako świadczenie publicznoprawne ma charakter bezzwrotny. Na gruncie prawa podatkowego instytucja zwrotu podatku stosowana jest m.in. jako instrument wprowadzający preferencję podatkową. Celem artykułu jest prezentacja i analiza instytucji zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej w świetle rozwiązań krajowych i unijnych jako preferencji podatkowej oraz określenie oddziaływania instytucji zwrotu podatku akcyzowego na jego wydajność fiskalną. Analizą objęto akty prawne, literaturę i dane empiryczne dotyczące wysokości zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej według rozliczeń przekazanych przez wojewodów w latach 2009–2014.